

Πανεπιστήμιο
Κύπρου

Γραφείο Επικοινωνίας
Τομέας Προώθησης
και Προβολής

Τηλέφωνο: 22894304
Ηλ. Διεύθυνση: prinfo@ucy.ac.cy
Ιστοσελίδα: www.ucy.ac.cy/pr

09 Μαρτίου 2018

«ΕΦΥΓΕ» ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ Η ΙΤΑΛΙΔΑ ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ, ΙΣΤΟΡΙΚΟΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΟΣ MARIA GRAZIA SILIATO

**Το Πανεπιστήμιο Κύπρου θρηνεί για την απώλεια της μεγάλης φίλης του
Πανεπιστημίου και της Κύπρου**

Με βαθύτατη θλίψη το Πανεπιστήμιο Κύπρου και σύσσωμη η πανεπιστημιακή κοινότητα, θρηνούν για την απώλεια της Ιταλίδας διακεκριμένης συγγραφέως, ιστορικού και αρχαιολόγου Maria Grazia Siliato, η οποία αφιέρωσε ένα μέρος της ζωής της για την Κύπρο. Η εκλιπούσα λογοτέχνιδα «έφυγε» από τη ζωή το Σάββατο, 3 Μαρτίου 2018 και η κηδεία της τελέσθηκε στην Ιταλία, μέσα σε κλίμα βαρύτατου πένθους τη Δευτέρα, 5 Μαρτίου 2018.

Σε γραπτή δήλωσή του ο Πρύτανης του Πανεπιστημίου Κύπρου, Καθηγητής Κωνσταντίνος Χριστοφίδης σημείωσε: *«Είναι πραγματικά μια απώλεια όχι μόνο για τους οικείους της αλλά και για την Κύπρο. Την ευχαριστούμε βαθύτατα για την ακούραστη στήριξη και προσφορά της στο νησί μας. Μέσα από το έργο της μεταλαμπάδευσε το αστείρευτο και πολύπλευρο ενδιαφέρον της για άγνωστες πτυχές της κυπριακής ιστορίας σε συναδέλφους, ερευνητές και φοιτητές τόσο στην Κύπρο όσο και στο εξωτερικό. Είμαι βέβαιος ότι τα βιβλία της αποτελούν και θα αποτελέσουν ένα χρήσιμο και ευφυές παράθεμα ιστορίας για όλους τους αναγνώστες τους. Δεν θα ανέμενε άλλωστε κανείς τίποτε λιγότερο από την Μαρία Γκράτσια Σιλιάτο».*

Γόνος οικογένειας με ιταλικές και γερμανο-ελβετικές ρίζες, η εκλιπούσα Maria Grazia Siliato γεννήθηκε στη Γένοβα το 1926. Σπούδασε στο Freiburg παλαιοχριστιανική κι ελληνιστική αρχαιολογία της Εγγύς Ανατολής. Ως αρχαιολόγος και ιστορικός, συμμετείχε σε σημαντικά διεθνή ερευνητικά προγράμματα, μεταξύ των οποίων στη διεπιστημονική μελέτη της Ιεράς Σινδόνης του

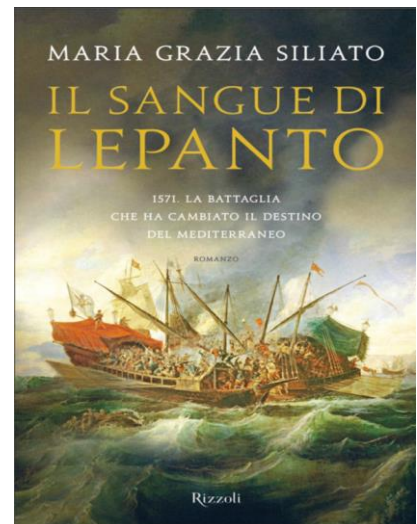

Τορίνου (Shroud of Turin Research Project). Αφιέρωσε το μεγαλύτερο μέρος της ζωής της στην έρευνα για την κοινωνία και τον πολιτισμό της Μεσογείου. Τα επιστημονικά της ευρήματα, τα οποία παρουσίασε σε ειδικές ιστορικές και αρχαιολογικές μελέτες, αποτέλεσαν τον πυρήνα της λογοτεχνικής της συγγραφής. Ιστορικά της μυθιστορήματα, όπως τα *Caligola* (2004) και *Masada* (2007), μεταφράστηκαν σε πολλές ευρωπαϊκές γλώσσες. Κυρίως, όμως, η λογοτεχνική αναπαράσταση των δραματικών γεγονότων της πολιορκίας της Αμμοχώστου (*L'assedio* 1994), η οποία κυκλοφόρησε σε ελληνική μετάφραση το 2003, την έκανε γνωστή στο ελληνικό κοινό. Μάλιστα το Πανεπιστήμιο Κύπρου φιλοξένησε το 2011 την πρώτη επίσημη παρουσίαση του βιβλίου στην Κύπρο.

Το ενδιαφέρον της αείμνηστης Maria Grazia Siliato για την Κύπρο ξεκίνησε στα νεανικά της χρόνια. Σε ηλικία μόλις 14 χρονών δημοσίευσε το πρώτο της μυθιστόρημα για την οθωμανική πολιορκία της πολύπαθης πόλης. Μια επίσκεψη που πραγματοποίησε στο νησί την περίοδο της βρετανικής κυριαρχίας, της επέτρεψε να ανιχνεύσει ίχνη του πολιτισμού της Φραγκοκρατίας και της Βενετοκρατίας και να καταγράψει με τον φωτογραφικό και κινηματογραφικό της φακό τα σωζόμενα ιστορικά και αρχαιολογικά τεκμήρια. Αναζητώντας βαθύτερα κι αδιερεύνητα αίτια των ιστορικών φαινομένων, εργάστηκε με ζήλο και μεράκι σε αρχεία και βιβλιοθήκες της Βενετίας, του Βατικανού, της Νάπολης, της Ισπανίας και της Κωνσταντινούπολης, κι εντόπισε πολύτιμο ανέκδοτο υλικό. Οι μαρτυρίες των προσώπων που έζησαν τα ιστορικά γεγονότα και υπέστησαν τις συνέπειές τους αποτέλεσαν τη μαγιά της λογοτεχνικής της γραφής.

Η ανεξάντλητη επιθυμία της να φωτίσει άγνωστες πτυχές της κυπριακής ιστορίας, οδήγησε τη Siliato στα τελευταία χρόνια της ζωής της, να αναμετρηθεί ξανά με τη συγγραφή, χαρίζοντάς μας το τελευταίο ιστορικό της μυθιστόρημα. Το βιβλίο αποτελεί λογοτεχνική αναδιήγηση του βενετοτουρκικού πολέμου που οδήγησε στην οθωμανική κατάληψη της Κύπρου και στη νίκη της χριστιανοσύνης στη ναυμαχία της Ναυπάκτου. Κυκλοφόρησε στα ιταλικά το 2015 από τον εκδοτικό οίκο Rizzoli με τίτλο *Il Sangue di Lepanto*. Την ελληνική μετάφραση η συγγραφέας επέλεξε να τιτλοφορήσει *Τα γαλήνια νερά της Ναυπάκτου* και να την εμπιστευτεί για έκδοση στο Πανεπιστήμιο Κύπρου.

Από την πλούσια ύλη του βιβλίου, μια παρατήρηση της συγγραφέως αναφέρεται ενδεικτικά, γιατί δίνει το στίγμα της συγγραφικής οπτικής της. Αναζητώντας ένα νόημα στις μεγάλες ιστορικές συγκρούσεις των νεότερων χρόνων, η Siliato παρατηρεί ότι τα πολεμικά γεγονότα «επιβεβαιώνουν τις διαρκώς πιο βεβιασμένες και γρήγορες τροχιές όλων των αυτοκρατορικών δυνάμεων: της Ισπανίας, των Οθωμανών, της Αυστροουγγαρίας, της Γερμανίας, της Γαλλίας, της Βρετανίας, του Σοβιέτ, της Ιαπωνίας, των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής. Με ταχύτητα ανάλογη με τον ρυθμό της ανόδου, η άπληστη επιθυμία για νίκη οδηγούσε -και οδηγεί- στη διάσπαση των κοινωνικών, οικονομικών, στρατιωτικών και πολιτικών δομών, δηλαδή σε αυξανόμενη ακυβερνησία και, τέλος, σε μια μορφή ανεπίγνωστης αυτοκτονίας». Η ανίχνευση δυναμικών μακράς διάρκειας μέσα από τα μεμονωμένα περιστατικά που αποτελούν -όπως θα έλεγε ο Braudel- την επιφάνεια του ιστορικού γίνεσθαι, ενισχύει την κατανόηση των βαθύτερων ιστορικών ρευμάτων κι οδηγεί εν τέλει στην συνείδηση της ταυτότητας

των λαών. Το βιβλίο της Siliato, *Τα γαλήνια νερά της Ναυπάκτου*, είναι αφιερωμένο στο αγαπημένο της νησί, την Κύπρο, «που θυσιαζόταν -και θυσιάζεται- για δυτικά συμφέροντα, καθώς και στην ηρωική Αμμόχωστο, ιστορική ευρωπαϊκή πόλη, που ακόμα και σήμερα τελεί υπό αλγεινή στρατιωτική κατοχή».

Δικαιολογημένα η αείμνηστη συγγραφέας αναγορεύθηκε σε επίτιμη δημότη της Αμμοχώστου.

Το Πανεπιστήμιο Κύπρου τιμά τη μνήμη της και προχωρά άμεσα στην ελληνική έκδοση του τελευταίου και πιο ώριμου συγγραφικού της μόχθου.
